

“Джадия” в Кюстендилско¹¹¹

При нас „Джадия” в близкото и по-далечно минало е бил един много желан, очакван и интересен ромски празник.

Прави се през първата седмица на януари. На 5 януари вечерта всеки ром се прибира в дома си. В него предварително е приготвено достатъчно количество орехи, с които всеки един се чеше по снагата и всички тези орехи, с които се изпълнява традицията, се изхвърлят на пътя, за да се изядат от прасетата или други животни. Така хората вярвали, че през годината няма да хванат краста или всички се търкат с твърдия плод за здравина и за сила като самите орехи. След това се прави погача, в която се слага паричка. След като се приготви, погачата се разчупва от най-стария член на семейството. Най-голям щастливец на този ден естествено е този, комуто се падне паричката. Неговият късмет щял да бъде късметът и на всеки останал член от семейството. Погачата разчупва най-старият човек от семейството – първо по средата, и едната половина се нарича за Господ. После се дава по парче на всеки по старшинство, като не се забравят дори и домашните животни.

На „Джадия” се правят само постни ястия – баница, ошав, боб и ориз. Събира се цялото семейство, вечеря, празнува и къщата не се напуска от никого до сутринта на другия ден. Предварително всеки един от семейството трябва да е ходил на баня, да е чист и пременен. Който не се погрижи за това, старите хора казвали, че ще хване крас-та и цяла година ще ходи мръсен и нещастен.

За съжаление и този красив семеен празник в последните години започва да се забравя.

¹¹¹ **Софика.** Родена в Радомир преди 66 години. Омъжена и живее в Дупница. Самоопределя се като мюсюлманска ромкиня. В миналото е изпълнявала обичаи, празници и обреди по мюсюлмански начин. Сега ходи на баптистка черква. Неграмотна. Работила в селското стопанство, отглеждала тютюн. Пенсионерка. Майка на пет деца и тринадесет внука.